

Česká republika

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Nový Hradec Králové, Pešnova 146

Adresa: Pešnova 146, 500 08 Hradec Králové

Identifikátor školy: 600 088 847

Termín konání orientační inspekce: 3. – 9. prosinec 2002

Čj.:	091 65/03-5170
Signatura:	oilcw102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Nový Hradec Králové, Pešinoва 146 je plně organizovaná škola, zřizovaná Magistrátem města Hradec Králové, Ulrichovo náměstí 810, 502 10 Hradec Králové. Od 1. ledna 1999 je příspěvkovou organizací.

Škola sdružuje základní školu s kapacitou 400 žáků, školní družinu s kapacitou 50 žáků a školní jídelnu s kapacitou 240 jídel.

Ve školním roce 2002/2003 se v jedenácti třídách učí 209 žáků zejména z Nového Hradce Králové a ojediněle i z jiných částí města podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, se zpracovanými pozdějšími doplňky čj. 25 018/98-22.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů na prvním stupni školy, na druhém stupni školy v předmětu český jazyk a ve skupině společenskovědních předmětů vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledku vzdělávání a výchovy ve sledovaném předmětu a skupinách předmětů,
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení personálních podmínek se vztahuje k základní škole.

Ve školním roce 2002/2003 učí ve škole patnáct pedagogů. Z tohoto počtu je třináct pedagogů odborně a pedagogicky způsobilých pro výuku na prvním, nebo na druhém stupni školy, jeden učitel je odborně způsobilý, nikoliv pedagogicky a jedna učitelka nemá odbornou a pedagogickou způsobilost, protože neukončila studia. Ředitel školy přiděluje učitelům předměty dle jejich vzdělání a aprobace, ale vzhledem k nízkému počtu tříd i skladbě aprobací učí ojediněle některé předměty na prvním stupni pedagogové s kvalifikací pro druhý stupeň a na druhém stupni s kvalifikací pro první stupeň. Výuku těchto předmětů přiděluje ředitel školy učitelům podle jejich schopností, zájmů, příbuznosti oborů i podle potřeby. V letošním školním roce se tato skutečnost týká šesti pedagogů. Celkově je 78,4 % ze souhrnného počtu hodin vedeno odborně a pedagogicky způsobilými učiteli. Výchovný poradce neabsolvoval kvalifikační studium pro funkci výchovných poradců.

Poradní a metodické orgány školy – pedagogická rada, metodické sdružení učitelů prvního stupně, předmětové komise učitelů druhého stupně, organizované podle předmětů či dvojic předmětů, jsou ustaveny, pracují, jejich činnost je doložena zápisy. Výchovný poradce má specifikovány svou činnost i kompetence v pracovní náplni. Zpracoval Roční plán výchovného poradce a vede si záznamy o průběžném plnění. Nemá stanoveny konzultační hodiny, ale s žáky i jejich rodiči se průběžně domlouvá a vede si záznamy z těchto konzultací. Protidrogovou prevencí a prevencí sociopatologických forem chování se zabývá jiná učitelka,

ta v době inspekce svou činnost ani kompetence v pracovní náplni stanoveny neměla. Schránka důvěry není ve škole umístěna, této problematice je věnována pozornost ve vyučování a žáci rovněž získávají informace prostřednictvím nástěnek. Pro žáky, jimž byly diagnostikovány vývojové poruchy učení, jsou vypracovány individuální vzdělávací plány a pracují pod vedením dyslektických asistentek se speciálním, pro ně určeným počítačovým programem. Ve škole je také využíván počítačový program k volbě povolání.

Začínajícímu učiteli bez pedagogické způsobilosti nebyl stanoven uvádějící učitel, ale pomáhají mu ředitel školy i zástupkyně ředitele. Kontrolní činnost provádí vedení školy průběžně po celý rok formou hospitací, kontrolou písemných prací, kontrolou plnění týdenních a měsíčních plánů činnosti. Předmětem kontrolní činnosti je také vedení povinné dokumentace, plnění učebních osnov a dodržování tematických plánů. Ve školním roce 2001/2002 vedení školy zrealizovalo dvacet šest hospitací. Provoz školy je také pravidelně kontrolován. Zjištění z kontrolní činnosti ředitel školy a jeho zástupkyně analyzují a poznatky využívají při plánování, organizaci i řízení výchovně-vzdělávacího procesu. Dále přijímají účinná opatření a projednávají je individuálně s pedagogy, či v obecné podobě při provozních poradách nebo schůzích pedagogické rady. Tyto skutečnosti jsou doloženy zápisy. Je zajištěna zpětná vazba.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, učitelé tuto možnost využívají (důkazem je řada osvědčení ze vzdělávacích akcí). V současnosti je prioritou proškolení pedagogů v oblasti informatiky. Finanční prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků jsou vynakládány efektivně.

Kritéria hodnocení práce zaměstnanců jsou stanovena, v pedagogické oblasti je finančně zvýhodněna např. příprava žáků ke zkouškám, doučování, správcovství kabinetů a sbírek, výzdoba školy apod. S těmito kritérii jsou učitelé pravidelně seznamováni.

Organizační struktura školy je písemně stanovena v Organizačním řádu, kompetence vedoucích pracovníků – pedagogů jsou rámcově stanoveny v ročním plánu školy a podrobně rozpracovány v jednotlivých pracovních náplních. Školní řád (nazvaný v této škole Vnitřní řád) neobsahuje všechna ustanovení v souladu s příslušným právním předpisem, není v něm obsažena ta část, která se zabývá zacházením s učebnicemi a školními potřebami. Vnitřní řád školy zachycuje práva i povinnosti žáků.

Informační systém vnější i vnitřní je vytvořen. Vnitřní informační systém vychází z pravidelných porad vedení školy, z provozních porad pedagogického úseku, schůzí pedagogické rady i z porad metodických orgánů. Nabyté informace třídní učitelé předávají žákům, ti mohou získávat další informace na nástěnkách, prostřednictvím školního rozhlasu i na venkovní informační tabuli školy. V jednotlivých třídách je každoročně volena třídní samospráva a předsedové tříd tvoří žákovskou samosprávu. Ta se s ředitelem školy schází pětkrát ročně, nebo podle potřeby, aby společně řešili problémy a přání žáků. Vnější informační systém je založen na spolupráci s rodiči, nebo zákonnými zástupci žáků, na spolupráci se Sdružením rodičů a přátel školy, se zřizovatelem i veřejností. Rodiče stejně jako zástupci organizací mohou po domluvě přijít do školy kdykoliv. Kromě toho jsou pro rodiče pravidelně organizovány třídní schůzky. Spolupráci se zřizovatelem i se Sdružením rodičů a přátel školy hodnotí ředitel školy jako velmi dobrou. Ve vnějším informačním systému je využívána elektronická pošta a školní Zpravodaj.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Komplex školy se nachází v okrajové části krajského města (dříve samostatná obec Nový Hradec Králové). Základní škola sídlí ve třech budovách v Pešínově ulici č.p.144, 145 a 146 (budovy prvního stupně, druhého stupně a sportovní hala). Školní družina je umístěna v samostatné budově v Prašingerově ulici č.p. 96 (v ní jsou k dispozici dvě herny a keramická dílna, účelně je zařízeno hřiště školní družiny na zahradě). Školní jídelna se nalézá na Svatováclavském náměstí č.p. 765. Na bezpečnost žáků při přecházení rušné komunikace před začátkem školního vyučování dohlíží příslušníci městské policie.

V současné době je vzhledem k celkovému počtu žáků velmi příznivá situace z hlediska prostorového vybavení školy. Kromě jedenácti kmenových učeben využívají žáci odborné učebny fyziky a chemie, výpočetní techniky, jazyků (pro anglický a německý jazyk), cvičnou kuchyňku a dílny. Některé kmenové učebny jsou zařízeny jako poloodborné, např. pro český jazyk a dějepis, pro hudební výchovu, pro matematiku a výtvarnou výchovu, pro přírodopis. Ve výstavbě je informační centrum. Mimo to se ve škole nachází sedm kabinetů, sborovna, ředitelna, kancelář hospodářky a sborovna učitelek prvního stupně. Některé školní sklady jsou umístěny v půdních prostorách.

Pro výuku chemie a fyziky je v suterénu školy zřízena odborná učebna a kabinet, jejich vybavení však již neodpovídá současným trendům. Chybí rozvod elektřiny, místnost je vlhká. Přírodopisná odborná učebna dosud ve škole není zbudována, pomůcky jsou uloženy převážně v kabinetu a ve skříních jedné z kmenových tříd.

Počítačová učebna je vybavena počítači propojenými v síti, je zde přístup na internet. Kromě výuky informatiky je v ní realizována činnost tří počítačových kroužků. Ve škole se buduje místní televizní studio. Televizory a videopřehrávače jsou umístěny ve všech kmenových učebnách, propojení centrálního anténního rozvodu je i s kanceláří vedení školy. Škola vlastní videokameru.

Učebny na prvním i druhém stupni jsou většinou prostorné, vyhovují psychohygienickým podmínkám (žaluzie, přirozené světlo zleva apod). Všechny prostory jsou funkčně zařízeny i esteticky vyzdobeny. Zpravidla jsou vybaveny novým žakovským nábytkem minimálně ve dvou velikostech.

Výuka tělesné výchovy je realizována především ve sportovní hale a zčásti i v malé tělocvičně v téže budově. V areálu školy se nacházejí hřiště pro míčové hry s umělým povrchem (basketbal, volejbal, tenis), vržiště, asfaltová dvojdráha pro běh na 60 m a pískové doskočiště na skok daleký. Školní hřiště slouží nejenom výuce tělesné výchovy, ale v odpoledních hodinách a o víkendech též mládeži a sportovní veřejnosti. Provoz školního hřiště je částečně hrazen z finančních prostředků zřizovatele v rámci programu prevence kriminality. Nedaleko školy se rozkládají novohradecké lesy s vhodnými terény pro cykloturistiku a běžecké sporty, učitelé s žáky je využívají. Sezónně je výuka tělesné výchovy zajištěna i na Zimním stadionu (bruslení pro školy) a v plaveckém areálu (povinný plavecký výcvik žáků dvou ročníků prvního stupně).

Mezi budovami a školní jídelnou je pečlivě udržovaná vzorová soutěžní zahrada s ukázkami dřevin, alpinek, růží, rododendronů, okrasných travin a dalších rostlin, která je výběrem zástupců flóry a svým rozvržením unikátní. Kvete od jara do podzimu, byla budována s výraznou podporou veřejnosti.

Knihy, jimiž je škola vybavena, využívají žáci i učitelé k samostudiu, výborná je spolupráce s místní pobočkou okresní knihovny. Ve škole je k dispozici dostatek odborných publikací,

encyklopedií, beletrie, výukových programů. Množství pomůcek, didaktické a informační techniky kladně ovlivňuje podmínky práce učitelů i žáků.

Vedení školy ve spolupráci s metodickými orgány objednává pro žáky ucelené řady učebnic různých nakladatelství. Vždy dbá na to, aby byla zajištěna návaznost mezi jednotlivými ročníky. Žáci mají k dispozici dostatek učebnic, pouze pro výuku hudební výchovy chybí moderní učebnice a pro výuku vlastivědy i zeměpisu není dostatečné množství aktuálních žakovských atlasů a map. Školní pomůcky i sešity jsou pro žáky zabezpečeny v potřebném množství. Na nákladech na některé školní potřeby se podílejí rodiče žáků.

Požadavky na obnovu a modernizaci materiálně-technického vybavení jsou uspokojovány dle omezených finančních možností školy. Ředitel školy na jednáních pedagogické rady provádí analýzu a následně navrhuje opatření k zlepšování materiálních podmínek, tyto skutečnosti jsou uvedeny i ve výroční zprávě o činnosti školy.

Kontrolou bylo zjištěno, že finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány k nákupu učebnic, k doplňování a obnovování fondu učebních pomůcek a didaktické techniky, k poskytnutí povinného vybavení žáků školními potřebami.

Účelnost a efektivnost využívání materiálních zdrojů vedení školy pravidelně kontroluje, poznatky získané analýzou výsledků kontroly zpětně využívá při plánování.

Materiálně-technické podmínky základní školy umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu, jejich úroveň je velmi dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu

Výuka je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace je vedena v požadovaném rozsahu, objevují se v ní drobné formální nedostatky, např. záměny arabských a římských číslic, neproškrtané řádky, nestandardním způsobem opravené známky apod.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

První stupeň základní školy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v 1. – 5. ročníku

K posouzení úrovně výchovně-vzdělávací činnosti byly uskutečněny hospitace ve všech šesti třídách prvního stupně u všech učitelů podílejících se na výuce. Byly sledovány tyto předměty: český jazyk, anglický jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, přírodověda, hudební, výtvarná, tělesná výchova a praktické činnosti. Hodnocení kvality vzdělávání a výchovy vychází

z poznatků sledovaných při vyučování, z namátkového rozboru písemných prací, z posouzení ústních projevů žáků, výrobků žáků, tematických plánů a dalších materiálů školy.

Na prvním stupni učí jedenáct vyučujících, pět z nich splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (tito učitelé zabezpečují převážný počet hodin učebního plánu), šest učitelů má způsobilost pouze částečnou (pro výuku předmětů druhého stupně základní školy, vychovatelství či obor sociální pedagogiky). Na kvalitě výuky se pozitivně projevuje dlouhodobá pedagogická zkušenost většiny učitelů i kreativita začínajícího vyučujícího angličtiny. Při výběru metod a forem práce a při vytváření skladby hodin však někteří učitelé bez odpovídající kvalifikace málo přihlížejí ke specifickým potřebám žáků mladšího školního věku.

Prostory pro výuku z hlediska počtu místností a velikosti odpovídají potřebám žáků, stejně tak i žakovský nábytek. Některé učebny jsou vybaveny koberci s tematikou dopravní výchovy, některé hudebními nástroji (piano, keyboard, rytmické nástroje). Všechny prostory jsou vkusně a esteticky upraveny, výzdoba má funkční charakter, učební prostředí je podnětné. Zásady psychohygieny byly ve sledovaných hodinách dodržovány zařazováním různých forem práce, přiměřeným střídáním činností žáků i průběžným větráním. Osvětlení ve třídách dle subjektivního posouzení odpovídá předepsaným normám.

Výuka předmětů s naukovým zaměřením

Ve všech navštívených hodinách učitelé zařazovali vstupní i průběžnou motivaci. Většina z nich prověřovala výchozí znalosti a dovednosti žáků, využívala pozitivního posilování, průběžně zařazovala vyhodnocování výsledků učení. Otázky při opakování pedagogové zaměřovali na pamětné zvládnutí učiva i na logické souvislosti mezi jevy. Zkoušení mělo charakter vytváření zpětné vazby, navazovalo na probírané učivo. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní a zdůvodněné, snaha žáků byla oceňována. Frekvence hodnocení známkou byla dostatečná. Méně jsou v notýscích a žakovských knížkách zastoupeny v hodnocení výchovné předměty.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemné důvěře, žáci se snažili respektovat dohodnutá pravidla jednání a chování. Žáci většinou pracovali se snahou a zaujetím, projevovali pozitivní vztah k výuce. Učitelé respektovali osobnost žáka, pouze někteří však vytvářeli prostor pro diskusi a pro rozvoj komunikativních dovedností. Nežádoucí projevy chování nebyly zaznamenány. Verbální i neverbální projev pedagogů byl kultivovaný, přirozený a zpravidla i přátelský. Ve dvou případech se objevoval odtažitý, neosobní přístup vyučujících. Komunikace žáků se většinou odchylovala od spisovných tvarů českého jazyka, učitelé jejich projev částečně korigovali. Probírané učivo korespondovalo s osnovami, ty jsou průběžně plněny. Duplicita učiva se neobjevila.

Navštívené hodiny byly řízeny účelně, pokyny učitelů byly jasné a srozumitelné. V úvodu vyučovacích jednotek byl žákům oznámen cíl hodiny a předpokládaný průběh. Učivo navazovalo na probíranou látku, výběr, sled a množství informací byly přiměřené věkovým zvláštnostem žáků a specifickým podmínkám tříd.

Učitelé často střídali klasické metody a formy práce se skupinovou výukou, využívali mezipředmětové vztahy. Žáci pracovali s učebnicemi a pracovními sešity. Důsledně byla uplatňována názornost ve vyučování. Ve výuce anglického jazyka používali učitelé kazetové radiomagnetofony. Individuální potřeby a schopnosti žáků byly zohledňovány. Reedukační a kompenzační péči o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení zajišťují proškolené dyslektické asistentky. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti, žáci se specifickými vývojovými poruchami učení dostávali diferencované úkoly při samostatné práci a v případě potřeby všichni i patřičnou pomoc.

Učitelé prověřovali pochopení zadaných cvičení a upozorňovali na případné problémy. Žáci byli vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti. V závěru sledovaných hodin však ve většině případů nezbyl čas na shrnutí učiva a celkové zhodnocení výkonů žáků. Organizace výuky umožňovala uplatnění všem žákům. Vyučovací čas byl využíván efektivně.

Výuka předmětů s výchovným zaměřením

Kvalitu vzdělávání v hudební výchově ovlivňuje kromě jiných faktorů i celková muzikálnost učitelů i žáků. V elementárních ročnících učivo prolíná také do ostatních předmětů, je využíváno i při relaxaci. Od třetího ročníku učí tento předmět jeden učitel s odbornou způsobilostí pro hudební výchovu. Výběr písní přizpůsobuje schopnostem žáků. Při hodinách využívá klavír, housle, doprovodné nahrávky z magnetofonu, zařazuje i hudební hádanky.

Výtvarná výchova a praktické činnosti jsou v oblasti motivace, volby pracovních postupů, podpory prosazování individuality dítěte ovlivněny zaměřením učitelek. Někdy se objevovaly při výuce zažité stereotypy, jednotná práce celé třídy dle šablon bez inovativního přístupu, jindy naopak tvůrčí postupy. Kontrolou tematických plánů předmětu praktické činnosti a zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že při výběru témat převažuje práce s papírem, ostatní složky jsou zařazovány nevyváženě. Při výuce tělesné výchovy je učivo průběžně plněno, organizační schopnosti učitelů ovlivňují efektivitu výuky, materiální podmínky jsou velmi dobré.

Obsah vyučovacích hodin byl specifikován podle charakteru jednotlivých předmětů, probíraných témat, znalostí, dovedností žáků i materiálních a prostorových možností školy. Učitelé dbali na aktivní zapojení žáků ve všech fázích výuky, při hodnocení respektovali jejich předpoklady. Využívání dovedností žáků a jejich účelné zapojení do celého vyučovacího procesu i návaznost učiva svědčí o promyšleném plánování. Ve všech sledovaných výchovách převažovaly praktické činnosti nad teorií. Pracovní zatížení respektovalo celkovou vyspělost žáků. Používané relaxační prvky dostatečně posilovaly pozornost žáků a pozitivně ovlivňovaly jejich celkovou vnímavost.

Výuka výtvarné výchovy i praktických činností probíhala v době inspekce v kmenových učebnách, výuka hudební výchovy v polo odborné učebně, tělesná výchova v tělocvičně školy. Pro některé třídy byl upraven rozvrh z důvodu bruslení na Zimním stadionu. Vybavení pro všechny předměty umožňuje realizovat deklarovaný vzdělávací program.

Cíleně jsou budovány pracovní návyky, jako např. úprava pracovního místa, držení psacího a kresebného náčiní, sklon sešitů, úprava písemností i klíčové kompetence žáků, především získávání informací z různých zdrojů ve škole i mimo ni.

Kvalita průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů prvního stupně je hodnocena jako velmi dobrá.

Druhý stupeň základní školy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Hospitace byly realizovány v hodinách jazyka a literární výchovy ve všech ročnících druhého stupně u dvou učitelů. Oba mají kvalifikaci pro výuku tohoto předmětu a navíc dlouholetou praxi. Tyto skutečnosti pozitivně ovlivňovaly kvalitu výuky. Týdenní hodinová dotace předmětu činí čtyři hodiny, nadto žákům devátých tříd je umožněno rozvíjet a prohlubovat své znalosti ve volitelném předmětu – cvičení z českého jazyka.

V úvodu všech sledovaných hodin byli žáci seznámeni s cílem, v některých vyučovacích jednotkách i s průběhem činností. Objevovala se rovněž motivace, která souvisela s předvánoční dobou, a to motivace hádankou, verši apod. Zejména vyučující vyšších ročníků velmi citlivě korigovala činnosti žáků a vhodně je povzbuzovala k dalším aktivitám. Oba učitelé poskytovali žákům zpětnou vazbu po každém výkonu a dobrou práci oceňovali. Klasifikační zkoušení bylo součástí většiny hodin, až na jeden případ hodnocení odpovídalo předvedeným výkonům. Učitelé vedli žáky k sebereflexi i k vzájemnému objektivnímu hodnocení. Kázeň ve třídách nebyla založena na vynucené poslušnosti, ale spíš byla důsledkem dobrých vzájemných vztahů mezi pedagogy a žáky a ve vyšších třídách také stylu práce vyučující. Probíraná témata byla v souladu s tematickými plány i učebními osnovami, navazovala na předcházející učivo. Oba učitelé využívali již dříve osvojených vědomostí a dovedností žáků, nové poznatky do nich začleňovali.

Zhlédnuté vyučovací jednotky byly připravené. Stanoveným cílům odpovídaly jak struktura vyučovacích jednotek, tak do určité míry i výběr metod a forem užívaných při výuce. Učitel nižších tříd uplatňoval zejména frontální formu doplňovanou dalšími metodami, např. prací s učebnicí, rozhovorem, samostatnou prací. V těchto hodinách nebyla zaznamenána diferencovaná činnost pro žáky se speciálními potřebami. Ve vyšších třídách byly používány metody a formy práce pestřejší, častěji se střídaly a pro žáky byly přitažlivější. Ti projevovali nejen zájem o výuku, ale i značné vědomosti a dovednosti jazykové i literární. Dovedli také o dané problematice diskutovat a prezentovat své názory. Oba učitelé vedli hodiny tak, že zbyl dostatek času na shrnutí učiva i zhodnocení práce, v deváté třídě je provedli již žáci samostatně.

Třídy, v nichž výuka probíhala, svou velikostí umožňují žákům dostatek prostoru pro práci a svým vybavením i výzdobou působí pedagogicky podnětně a esteticky. Výuka ve všech sledovaných hodinách probíhala přiměřeným tempem, dílčí rezervy byly shledány v relaxaci žáků. Dle subjektivního posouzení světelné i tepelné podmínky odpovídaly zásadám psychohygieny.

Některé vyučovací jednotky probíhaly v učebně, která sice slouží jako kmenová třída, ale je vybavena zároveň jako odborná učebna pro český jazyk a dějepis a žáci sem za vyučujícími docházejí. Vybavení pro oba předměty je na velmi dobré úrovni a zároveň je pro všechny okamžitě dostupné. V hodinách českého jazyka byly využívány kromě učebnic různé jazykové příručky a také didaktická technika – video a zpětný projektor.

Kontrolou žákovských knížek, kontrolních prací a sešitů žáků byla zjištěna dostatečná četnost známek, přiměřená náročnost kontrolních prací i adekvátnost jejich hodnocení. Učitelé věnují pozornost grafickým projevům žáků i analýzám jednotlivých prací. Pravidelně a dlouhodobě spolupracují s místní pobočkou okresní knihovny, v níž žáci získávají nejen základní informace o knihovnictví, ale také množství dalších poznatků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině společenských věd

K posouzení úrovně výuky byly uskutečněny hospitace v hodinách dějepisu ve všech ročnících a ve vyučovacích jednotkách občanské a rodinné výchovy taktéž ve všech ročnících druhého stupně. Časová týdenní dotace všech předmětů je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu, činí dvě hodiny dějepisu v 6. - 9. třídě a po jedné hodině obou výchov. Výuku zajišťuje celkem šest pedagogů (u jednoho z nich se z rozvrhových důvodů hospitace neuskutečnila), všichni jsou odborně i pedagogicky způsobilí pro výuku na druhém stupni

základní školy. Přestože ani jeden z nich daný předmět nevystudoval, na kvalitě výuky se tato skutečnost neodrazila, neboť všichni mají dlouholeté pedagogické zkušenosti.

Pedagogové v úvodu všech vyučovacích jednotek seznámili žáky s cílem hodiny, někteří použili i netradiční motivaci – hádankou, soutěží, příslovím, či si s žáky „popovídali“. I průběžné motivaci věnovali náležitou pozornost. Velmi často se opírali o životní zkušenosti žáků, navozovali mezipředmětové vztahy. Jen ojediněle bylo realizováno klasifikační zkoušení a to žáků, kteří o ně sami projevili zájem. Kontrolou žákovských knížek byla shledána dostatečná četnost známek z dějepisu a naopak většinou nízká četnost z obou výchov. Převážná část zhlédnutých vyučovacích jednotek měla klasickou strukturu s důrazem na úvodní zopakování učiva i na závěrečné shrnutí a zhodnocení práce. Ve všech hodinách panovala příjemná pracovní atmosféra, projevovaly se velmi dobré vztahy mezi pedagogy a žáky i žáky navzájem. Porušení pravidel chování se projevilo pouze u jednoho žáka a učitelka tuto situaci rychle a taktně zvládla.

Sledované vyučovací jednotky byly připravené, v souladu s tematickými plány i osnovami, nebyla shledána duplicita učiva. Použité vyučovací metody a formy byly z větší části adekvátní ke stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům. Jen ojediněle delší dobu převažoval monolog učitele, častěji pedagogové volili metody a formy aktivizující žáky – skupinovou či párovou práci, soutěže, hry, samostatnou práci. Žáci měli možnost čerpat poznatky z různých zdrojů, o probíraných tématech diskutovat a ptát se na to, čemu nerozuměli. Pedagogické zásady názornosti, přiměřenosti učiva i ostatní byly dodržovány. V hodinách převažovaly aktivní činnosti žáků.

Organizace hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům. Hlavně ve vyučovacích jednotkách rodinné a občanské výchovy učitelé umožňovali žákům měnit místa, pohybovat se po třídě, využívat atypické rozmístění nábytku apod. Bylo patrné, že žáci jsou na takovou práci zvyklí a až na výjimky situaci nezneužívali.

Materiální vybavení školy pro všechny sledované předměty je na velmi dobré úrovni, učitelé spolu s žáky je využívali, navíc celou řadu pomůcek si pedagogové připravovali sami. Často byly využívány videonahrávky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině společenskovědních předmětů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

K hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice jsou v letošním školním roce využívány pro žáky 5. a 8. ročníků komerční celorepublikové testy, v loňském roce jimi byli testováni žáci 7. ročníku. Cílem je získat objektivní informace o úrovni vědomostí žáků školy v kontextu s žáky ostatních testovaných škol v České republice. Učitelé sestavují i zadávají v naukových předmětech rovněž vlastní testy a prověrky.

Vedení školy provádí pravidelné hospitace i kontroly výchovně-vzdělávací činnosti, zaměřené kromě jiného také na hodnocení sešitů a žákovských knížek, grafického projevu žáků, úroveň provereček, protokolů z laboratorních prací atp. Výsledky z hospitací a kontrol jsou pedagogy i vedením školy analyzovány, jsou z nich vyvozovány závěry, ty jsou zaznamenávány ve složkách jednotlivých pedagogů.

Důležitým kritériem pro žáky, rodiče, pedagogy i veřejnost jsou výsledky přijímacích řízení na střední školy. Úspěšnost žáků v rozmísťovacím řízení je velmi dobrá, (je uváděna ve výročních zprávách o činnosti školy).

Každoročně se žáci účastní řady soutěží vědomostního či výkonnostního zaměření, např. matematické olympiády, Pythagoriády, soutěže v německém jazyce, soutěže mladých přírodovědců. Řada sportovních soutěží je zastoupena atletickými závody, soutěžemi ve vybíjené, Pohárem rozhlasu, hokejbalem a fotbalovým turnajem Coca-cola cup.

Používané evaluační nástroje umožňují vedení školy porovnávat a hodnotit výsledky práce.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce v 6. – 9. ročníku a ve skupinách předmětů na prvním i druhém stupni základní školy hodnoceny jako velmi dobré. Pozitivním jevem je, že vedení školy věnuje pozornost evaluaci výsledků vzdělávání.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 1409/6-2000 s účinností od 1. 1. 2001 je v souladu se zřizovací listinou školy.

Vzdělávací činnost školy i celková motivace žáků je vhodně doplňována nabídkou zájmových kroužků. V tomto školní roce ve škole pracuje šestnáct kroužků a v době inspekce bylo do nich zapsáno 137 žáků. Největší zájem žáci projevují o kroužky zaměřené na práci s počítači, (tři kroužky), na výuku jazyků (čtyři), o kroužky keramiky (tři) a sportovní (dva). Fungují zde také modelářský kroužek, výtvarný, Lega a hry na zobcovou flétnu.

Žákům školy je umožňována účast na různých kulturně-vzdělávacích akcích, např. na představeních divadla Drak, na filmových představeních či exkurzích. V době inspekční činnosti se žáci druhého stupně zúčastnili exkurze do Prahy, zaměřené na poznávání historických památek, a večer zhlédli muzikál.

Tradiční, ale neobvyklou sportovní akcí této školy je každoroční výstup po schodech na nejvyšší hory světa, poslední, již čtvrtý ročník se uskutečnil jako Memoriál Matěje Wimmra – výstup na Lhotse.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ ROKU 2001

Kontrolovaným obdobím pro účetnictví je rok 2001, pro personální evidenci současný stav.

Dodržení závazných limitů regulace zaměstnanosti

Kontrolou údajů ve výkazu zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02 za rok 2001 a rozpočtu za rok 2001 bylo zjištěno, že závazné ukazatele mzdové regulace, tj. limit prostředků na platy, na ostatní platby za provedenou práci (OPPP) byly dodrženy. U limitu počtu zaměstnanců došlo k mírné úspoře. Ve výkazu Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za rok 2001 bylo zjištěno, že skutečné čerpání z fondu odměn bylo 14 923 Kč, výkaz P 1-04 udává 19 923 Kč. Rozdíl 5 000 Kč vznikl chybným započtením odměny z FKSP k životnímu jubileu do fondu odměn. Částka 77 Kč byla vrácena školou do státního rozpočtu.

Kvalita zpracování zúčtování státních prostředků včetně dodržení stanovených termínů

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly řádně a v daných termínech zúčtovány. Nevyčerpaná částka Kč 882,60 byla odvedena zpět do státního rozpočtu.

Efektivní využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu na platy a na OPPP byly efektivně využity a vyčerpány v plné výši.

Rovněž tak byly využity efektivně a účelně vzhledem k učebním plánům prostředky přidělené na učební pomůcky, učebnice a školní potřeby.

Účelově vázané finanční prostředky poskytnuté na další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) byly za účetní období 2001 vyčerpány. Další prostředky účelově vázané na plavecký výcvik ve výši 27 520 Kč byly rovněž vyčerpány a doloženy fakturou.

Škola v roce 2001 vykázala kladný hospodářský výsledek.

Úroveň zpracování výroční zprávy o hospodaření

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001 obsahuje předepsané náležitosti, jako je přehled čerpání dotace MŠMT, přehled nevyčerpaných prostředků státního rozpočtu a kopie účetních výkazů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy ze dne 16. 12. 1998, zřizovatel město Hradec Králové, s účinností od 1. 1. 1999, s dodatky ze dne 29. června 1999 a ze dne 22. ledna 2001
2. Rozhodnutí Školského úřadu Hradec Králové, čj. 1409/6-2000, o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2001, ze dne 20. 12. 2000
3. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2002 (s přílohami), ze dne 7. 10. 2002
4. Výroční zpráva Základní školy, Nový Hradec Králové, Pešínova 146 za školní rok 2001/2002, včetně dokumentu Finanční vypořádání za rok 2001
5. Plán kontrolní činnosti na jednotlivé měsíce školního roku 2002/2003, nedatováno
6. Vnitřní řád školy, schválený pedagogickou radou dne 31. 8. 2001
7. Plán práce na školní rok 2002-2003 ze dne 31. 8. 2002
8. Týdenní plány ředitele školy: 2. – 6. prosinec, 9. – 13. prosinec 2002
9. Roční plán výchovného poradce, školní rok 2002/2003
10. Roční plán protidrogového koordinátora, školní rok 2002/2003
11. Pracovní náplň výchovného poradce ze dne 31. 8. 2001
12. Pracovní náplň zástupce ředitele školy ze dne 1. 8. 2000
13. Rozvrh hodin ve školním roce 2002/2003
14. Zápisy ze schůzí pedagogické rady, vedené od školního roku 1997/1998
15. Záznamy o schůzkách metodického sdružení prvního stupně a předmětových komisí druhého stupně, vedené ve školním roce 2002/2003

16. Pravidla přidělení osobního příplatku a pravidla přidělení příplatku za třídnictví ze dne 1. 9. 2001
17. Sešit kontrol zástupkyně ředitele, vedený ve školním roce 2002/2003
18. Záznamy k třídním schůzkám, vedené ve školním roce 2002/2003
19. Záměry a řízení hospitační činnosti (pro vedení školy, výchovné poradce, předmětové komise a metodické sdružení, pro třídní učitele) ze dne 1. 9. 2002
20. Směrnice ředitele školy k působení proti projevům rasismu, intolerance a xenofobie ze dne 1. 9. 2002
21. Organizační řád školy ze dne 1. 1. 2001
22. Povinnosti pedagogických pracovníků ze dne 31. 8. 2001
23. Vzorky smluv o individuálním studijním plánu pro školní rok 2002/2003
24. Složky jednotlivých pedagogů (záznamy z hospitační činnosti a závěry), vedené ve školním roce 2002/2003
25. Základní škola, Nový Hradec Králové, Pešinoва 146 – pedagogicko-organizační zabezpečení – školní rok 2002/2003
26. Učební plány Základní školy, Nový Hradec Králové, Pešinoва 146 na školní rok 2002/2003
27. Přehled zájmových kroužků ve školním roce 2002/2003
28. Podkladová inspekční dokumentace základní školy ze dne 21. 11. 2002
29. Dotazník pro ředitele před inspekci, nedatováno
30. Doklady o vzdělání všech pedagogických pracovníků, (kontrolované v průběhu inspekční činnosti)
31. Kniha úrazů, vedená od školního roku 1997/1998
32. Třídní knihy, vedené ve školním roce 2001/2002
33. Třídní knihy, vedené ve školním roce 2002/2003
34. Třídní výkazy, vedené ve školním roce 2002/2003
35. Katalogové listy žáků, vedené ve školním roce 2002/2003
36. Vzorky záznamů o práci ve volitelném předmětu, v nepovinném předmětu, v zájmovém útvaru, vedené ve školním roce 2002/2003
37. Tematické plány vyučujících sledovaných předmětů ve školním roce 2002/2003
38. Vzorky žákovských sešitů, vedených ve školním roce 2002/2003
39. Vzorky žákovských knížek, vedených ve školním roce 2002/2003
40. Vzorky kontrolních prací z českého jazyka, napsaných ve školním roce 2002/2003
41. Výkaz Škol (MŠMT) V 3 – 01 o základní škole k 30. 9. 2001
42. Výkaz Škol (MŠMT) V 17 – 01 o společném stravování dětí a mládeže k 15. 10. 2001
43. Čtvrtletní výkaz Škol (MŠMT) P 1–04 o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2001
44. Výkaz Úč OÚPO 3–02 rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací k 31. 12. 2001
45. Výkaz Úč OÚPO 4–02 výkaz zisku a ztráty územních samosprávných celků a příspěvkových organizací k 31. 12. 2001

46. Jmenování ředitele základní školy Krajským úřadem Královéhradeckého kraje, čj. 845/2001, s účinností od 1. července 2001
47. Upravený rozpočet k 30. 11. 2001 – celkem za kalendářní rok 2001, ze dne 28. prosince 2001
48. Směrnice o hospodaření s majetkem a oběhu účetních dokladů s platností od 1. 1. 2001, včetně dodatku č. 1
49. Směrnice ředitele školy o vyplácení cestovních náhrad s platností od 1. 1. 2001
50. Vnitřní platový předpis s platností od 1. 1. 2001
51. Rozpočet FKSP na rok 2001
52. Zásady pro používání FKSP pro rok 2001
53. Účtová osnova platná pro rok 2001
54. Výpis z běžného účtu u Komerční banky ze dne 2. 1. 2002 (k 31. 12. 2001)
55. Výpis z účtu FKSP u Komerční banky ze dne 17. 1. 2002 (k 31. 12. 2001)
56. Inventarizace účtů roku 2001
57. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2001
58. Kalkulace obědů pro cizí strážníky s platností od 1. 1. 2001
59. Mzdová rekapitulace za květen 2001 a za leden – prosinec 2001
60. Pokladní doklady - březen, duben, říjen, listopad 2001
61. Faktury přijaté za únor, duben, květen 2001
62. Zpravodaj (informační bulletin pro rodiče), vydaný ve školním roce 2002/2003

ZÁVĚR

Základní škola, Nový Hradec Králové, Pešinova 146 plní svou výchovně-vzdělávací funkci kvalitně. Je to umožněno velmi dobrými personálními i materiálními podmínkami, ale také vytvářením dobrých pracovních podmínek vedením školy, jejich odpovědnou činností v oblastech plánování a vedení zaměstnanců. Poradní i metodické orgány školy se podílejí na naplňování výchovně-vzdělávacích cílů. Učitelé si rozšiřují své znalosti a dovednosti zejména prostřednictvím Pedagogického centra Hradec Králové. Informační systém vnější i vnitřní je funkční. Dílčí rezervy byly shledány v prevenci sociopatologických jevů.

Žáci se vzdělávají v esteticky působícím a pedagogicky podnětném prostředí. Jeho zlepšování je věnována trvalá pozornost. Postupně jsou dovybavovány odborné i kmenové učebny, kabinety, byla provedena rekonstrukce části sociálního zařízení, bylo zmodernizováno vybavení školní kuchyně. Podle finančních možností jsou obnovovány také učebnice, učební pomůcky, didaktická a informační technika.

Stabilizovaný a převážně zkušený pedagogický sbor svým výchovným a vzdělávacím působením zajišťuje harmonický rozvoj osobností žáků. Většina učitelů zařazuje do výuky aktivizující metody a formy práce, dovede motivovat žáky i udržet jejich zájem, učí je sebereflexi, komunikačním technikám. Nižší počet žáků ve třídách umožňuje pedagogům věnovat individuální péči i žákům se speciálními potřebami. Určité nedostatky byly zjištěny v používání metod a forem neadekvátních věku žáku ze strany učitelů bez odpovídající kvalifikace, v nevyvážené struktuře některých vyučovacích jednotek (bez shrnutí učiva a závěrečného zhodnocení práce), dále v nízkém počtu známek z výchovných předmětů.

*Škola nabízí žákům řadu zájmových útvarů, v nichž mohou rozvíjet své zájmy či strávit volný čas, a mnoho žáků tuto možnost využívá.
Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu na rok 2001 byly využity efektivně.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Svatava Fejglová	S. Fejglová v. r.
Členové týmu	Mgr. Bc. Květoslava Dřevíková	K. Dřevíková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Marie Vančáková

V Hradci Králové dne 8. ledna 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 1. 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu Podpis

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: OŠMT KÚ Královéhradeckého kraje	2003-02-17	091 199/03-5170
Zřizovatel: Magistrát města, Hradec Králové	2003-02-17	091 200/03-5170

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány